



Jan Weeda: beperkte overlast

De projectleider van Boender en Maasdam blikt met een goed gevoel terug op de afgelopen bouwperiode en hij kijkt ook vol vertrouwen uit naar de oplevering. "Ik denk dat we er aardig in zijn geslaagd om de overlast tot een minimum te beperken", vindt Jan Weeda. "Natuurlijk waren er incidenten, maar waar gewerkt wordt vallen nu eenmaal spaanders."

"We hebben de buurt regelmatig geïnformeerd en verteld wat we aan het doen waren en wat de te verwachten overlast zou zijn. Voor het afstorten van de keldervloer hebben we 's nachts moeten doorwerken. De volgende dag hebben we de omwonenden een briefje met een bloemetje gestuurd, wat erg op prijs werd gesteld. De laatste vergadering met de buurtbewoners hebben we gecombineerd met een rondleiding door het gebouw. Het was gezellig druk en de reacties waren heel positief. Er was veel meer belangstelling dan bij een gewone vergadering." Hoewel iedereen werd gevraagd zijn

auto te parkeren op de daartoe aangegeven plaatsen om de directe omgeving zo min mogelijk te belasten, is dat niet in alle gevallen gelukt. "We hebben onze uiterste best gedaan het parkeren in de juiste banen te leiden. Er zijn borden geplaatst en we hebben iemand neergezet om het parkeren te regelen. Ook zijn we de parkeerkelder onder het gebouw gaan gebruiken."

De laatste van de drie winters heeft qua planning wat roet in het eten gegooid. "Sinds jaren hebben we weer met vorstverlet te maken gehad. Erg jammer, want anders waren we voor de

bouwwakvacantie klaar geweest. Nu blijken we zelfs half september niet te kunnen halen. In de bouw is en blijft een goede planning lastig. Om de installaties uitgebreid te kunnen testen, is energie nodig en die hebben we nog niet. Vloeren moeten worden drooggestookt en pas daarna kan de vloerbedekking worden gelegd en kunnen de plafonds erin. En dat terwijl van een aantal woningen de opnamelijsten al klaar liggen. Zo'n traject duurt altijd langer dan je hoopt. Als bouwbedrijf leveren we pas op als alles helemaal klaar is. We worden tenslotte betaald om kwaliteit te leveren."

Medewerkers gecertificeerd

De medewerkers van de Catharina Stichting hebben onlangs de intensieve interne opleiding voor kleinschalig wonen of zorg thuis afgerond. De certificering vond plaats tijdens een feestelijke bijeenkomst. Daarnaast waren er informatiebijeenkomsten voor mede-

werkers en vrijwilligers over StuiFakkers. Ze kregen voorlichting over het wonen en werken in de nieuwbouw, de verschillen met Swinshoek en te verwachten ontwikkelingen in de ouderenzorg. Natuurlijk maakten de deelnemers van de gelegenheid gebruik om veel vragen te stellen.



Colofon

Redactie Marjo Elst, Ludie Spruit, en Jan Wolters
Vormgeving Dokkum communicatie
Druk Quadraat
Oplage 1.000 exemplaren

Catharina Stichting

Slagveld 37 - Brielle

T 0181 47 55 12

F 0181 47 82 21

E info@catharinastichting.nl

www.catharinastichting.nl



2 Alex Gelderland: kleinschalig is beter



3 An de Jong is nog niet oud genoeg



3 Van Stuifakkers naar Stuifakkers



4 Projectleider Weeda: overlast bleef beperkt

Stuifakkers: kleinschalig wonen, denken en doen

Dementerende ouderen gaan in woonzorgcentrum Stuifakkers wonen in een nieuwe vorm van wonen en zorg: kleinschalig wonen. Hierin wordt de nadruk gelegd op het zoveel mogelijk functioneren in een huiselijke, vertrouwde omgeving. Zowel voor de ouderen als de medewerkers betekent dit ten opzichte van de huidige situatie in Swinshoek een grote verandering. "Wij zijn er heel erg enthousiast over", zegt directeur Anne Bosman van Careyn, dat kleinschalig wonen al in Hellevoetsluis en Spijkenisse heeft ingevoerd. "Vooral de ouderen hebben er baat bij."

voor kleinschalig wonen bij Careyn, ziet eigenlijk alleen maar voordelen. "We willen aansluiten bij de manier waarop de ouderen altijd hebben geleefd en proberen dat binnen kleinschalig wonen voort te zetten. Ons ritme ligt gewoon te hoog; dementerenden hebben meer tijd nodig om informatie te verwerken, handelingen uit te voeren. De ouderen behouden op deze manier meer hun eigen identiteit en het daaraan kunnen vasthouden heeft weer een positief effect."

De gedachte dat groot hetzelfde inhoudt als efficiënt is naar het idee van de Careyn-directeur bij de verzorging van dementerende ouderen achterhaald. "De aandacht voor het individu is daarbij te versnipperd. Binnen kleinschalig wonen is dat contact er wel en bovendien sluit de nieuwe vorm van wonen beter aan bij de belevingswereld van dementerende ouderen. Ze voelen zich meer thuis, herinneren zich mede daardoor meer dingen van vroeger en zijn meer op hun gemak. Door ze weer zelf te laten helpen bij het koken, wassen, schoon maken en samen de krant te lezen, wordt dat positieve gevoel verder versterkt. Bovendien bepalen de ouderen zelf het tempo en het ritme van de dag. Nu wordt er op een vast

tijdstip gegeten; straks wordt dat moment bepaald door de bewoners". Ron Moonen, beleidsmedewerker

De medewerkers gaan ook op een andere manier met de ouderen om.

Anne Bosman (rechts) en Ron Moonen



Ze gaan van een deeltaak bij de verzorging van dementerende ouderen naar de functie van woonzorgbegeleider. Ze hebben als voorbereiding een intensief opleidings- en trainingstraject gevolgd. “Naast de zorgtaak koken ze bijvoorbeeld met de ouderen en begeleiden ze activiteiten. Overigens bepalen de ouderen vooral zelf wat er gebeurt en niet de woonzorgbegeleider. Die heeft meer een regiefunctie en kijkt vooral naar de mogelijkheden die er zijn”, geeft Moonen aan.

Mantelzorgers ervaren kleinschalig wonen ook als positief; ze worden er veel actiever bij betrokken. “Er wordt veel meer van naasten verwacht. Ze

hoeven niet meer passief toe te kijken, maar kunnen samen met hun familielid bijvoorbeeld koken of de was doen. Uit de praktijk blijkt dat partners en kinderen graag wat voor hun dementerende man, vrouw, vader of moeder doen.”

De positieve ervaringen van Careyn met kleinschalig wonen worden onderschreven door wetenschappelijk onderzoek. Bosman: “Los van de vorm van kleinschalig wonen, heeft de benaderingswijze aangetoond dat het dementeringsproces wordt vertraagd. Het eindstadium treedt pas veel later op, als het al wordt bereikt.”

Kleinschalig wonen in Stuifakkers

biedt plaats aan 36 dementerende ouderen, die in groepen van zes personen met elkaar een huishouden vormen. Iedereen heeft een eigen (slaap)kamer en een eigen douche met toilet, maar de keuken en de woonkamer zijn voor gezamenlijk gebruik. Tussen zeven uur ‘s morgens en elf uur ‘s avonds is een woonzorgbegeleider aanwezig in de huiskamer. In de nachtelijke uren vindt het toezicht plaats vanuit een centraal punt op de afdeling. “Dit wil echter niet zeggen dat de mensen ook om elf uur op bed moeten liggen”, voegt Moonen er nadrukkelijk aan toe. “Want ook dat is kleinschalig wonen: mensen bepalen zelf wanneer ze gaan slapen en weer opstaan.”

Alex Gelderland: kleinschalig wonen is goed voor ouderen

De opleiding heeft Alex Gelderland geleerd wat er van hem met kleinschalig wonen wordt verwacht. Hij kijkt er naar uit om met de zes dementerende ouderen aan de slag te gaan. “In de Klaproos en Duinroos werken we al op die manier; je merkt dat ze er baat bij hebben.”



Alex zet zijn handtekening ter afronding van de interne opleiding

Alex heeft in de Plantage gewerkt op een afdeling met 24 dementerende ouderen. Geen ideale situatie, vindt

hij. “Het is dan erg moeilijk om ze de aandacht te geven die ze nodig hebben. Binnen kleinschalig wonen moet dat wel lukken. Je bent als woonzorgbegeleider acht uur bij de groep en vervolgens neemt je collega het over. Kleinschalig wonen geeft de ouderen meer rust. In een kleine groep heb je meer tijd en aandacht voor ze. Je bent er constant bij en je weet hoe je mensen, afhankelijk van het stadium waarin ze verkeren, moet benaderen. Ze blijven prikkelen en proberen ze overall bij te betrekken. Straks gaan we bijvoorbeeld met elkaar koken.” Alex werkte vijftien jaar als kok in de Plantage. Zijn collega’s hebben al gezegd dat ze hem om tips

komen vragen als het zover is. In de Plantage heeft Alex ervaren hoe het is om met jonge en oude somatische en psychogeriatrische (demente ouderen) patiënten te werken. Bij de verzorging van demente ouderen voelt hij zich op zijn plek. “Het geeft me de meeste voldoening om ze tot de laatste dag te verwennen en vertroetelen. Maar je moet proberen ze ook zelf dingen te laten doen. Doordat ze meer zelf doen, grijpt de dementie minder snel om zich heen. We hebben daarbij wel de hulp nodig van mantelzorgers, familieleden of anderen die een band hebben met de ouderen. Ik denk dat dit wel gaat lukken, want de meesten doen het graag.”



An de Jong: nog niet oud genoeg

Ze is zelf al aardig op leeftijd, maar An de Jong wil zeker niet tot de doelgroep worden gerekend. Daar vindt ze zich met haar 76 jaar nog veel te jong voor. Ze voelt zich zelfs niet te oud om de bewoners van Swinshoek als vrijwilliger een handje te helpen. “Ik doe het graag en hoop het nog een hele poos vol te houden, ook in de nieuwbouw.”



An is al zo'n acht jaar vrijwilliger in Swinshoek. Het is begonnen met koffiezetten, wat ze overigens nog steeds doet. “Ze wisten dat ik vroeger een koffiehuis heb gehad. Het is leuk werk. Met 100 tot soms 120 mensen in de zaal is het best wel druk”, vertelt An. Het is niet gebleven bij alleen koffiezetten. Op woensdag schenkt ze de koffie ook in, op twee dagen helpt ze bij het uitserveren van het eten en in de zomer organiseert ze samen met Pleun Briggeman en zijn vrouw bingomiddagen in het tuinhuis. “De mensen zijn zo blij dat je iets voor ze doet en dat geeft

je zelf ook voldoening. Ik voel me er prettig bij en het vult de dag. Ik moet er niet aan denken om de hele dag binnen te moeten zitten. Daar ben ik een veel te bezige bij voor.” Ook in het nieuwe woonzorgcentrum wil An zich blijven inzetten. Uiteraard onder aanvoering van Suus van Gulp. “We hebben een geweldige kapitein die de leukste dingen verzint. Ik vind het gewoon hartstikke leuk om voor de bewoners bezig te zijn.” Het laatste is voor An mede een reden geweest ook naar Stuifakkers te gaan verhuizen. Ze woont in een aanleun-

woning achter Swinshoek. “Nu zit ik er lekker dichtbij en die afstand moet niet te groot worden. Daarom ga ik mee naar de nieuwbouw, waar ik een prachtig appartement krijg. Ik ga mijn tuintje wel missen, want daar heb ik niet meer dan een balkon. Deze zomer ga ik er dan maar nog meer van proberen te genieten; tot de laatste dag voor de verhuizing.” Dan heeft ze ook de tijd om fatsoenlijk afscheid te nemen van haar vogeltjes. Die gaan haar ongetwijfeld wel missen, want in de vogelhuisjes en aan de struiken zijn straks geen extra zaadjes meer te vinden.

Bravenboer: van Stuifakkers naar Stuifakkers

Binnen een jaar twee keer verhuizen en dat terwijl de leeftijd al vergevorderd is. Dirkje en Joop Bravenboer, respectievelijk 84 en 87 jaar, gaan het toch meema-

ken. “We zullen er best kunnen aarden, maar om eerlijk te zijn zie ik er wel een beetje tegenop. Verhuizen geeft toch altijd meer drukte.”

De heer en mevrouw Bravenboer zijn met de open dag al in Stuifakkers geweest. “Eerst schrok ik een beetje van de ruimte, want we zijn nu gewend aan het kamertje hier. Het ziet er allemaal wel mooi uit; we gaan er ons dan ook zeker thuis voelen.”

Joop Bravenboer is geboren en getogen in de polder Stuifakkers. Dirkje Bravenboer - “we zijn heel in de verte familie van elkaar” - woonde aan de Waaldrift, niet ver van waar

later Swinshoek is gebouwd. Na hun trouwen woonden ze eerst in bij de ouders van Joop. Nog voor het eerste kind hadden ze een eigen huis. “Een oud gevalletje”, noemt Dirkje het. “Maar we waren er blij me, hoewel het op hetzelfde erf stond. Pas toen het huis van de burens vrijkwam, zaten we helemaal vrij.”

Evenals zijn vader had Joop een tuinderij aan de Middelweg. “Het was hard werken. Op een gegeven moment werd het door alle regels erg moeilijk, zijn we naar het dorp verhuisd en ben ik bij Akzo gaan werken.” Het geheugen van Joop is de laatste jaren wat achteruit te gaan. Reden om een kamer aan te vragen in Swinshoek. “Voordat het erger zou worden”, geeft zijn vrouw aan. Gelukkig is de vergeetachtigheid gestabiliseerd. “Sinds we hier wonen is het zelfs beter geworden; hij leest de krant weer.” Dirkje is helemaal gewend aan het leven in Swinshoek. Het bevalt haar. “Sinds februari heb ik zelf niet meer gekookt en gewassen. Ik heb net weer een paar boeken gehaald om te lezen. In Stuifakkers moet ik zelf weer aan de gang, maar ook dat gaat wel lukken.”

